Cyllid & Tollau EM

Nodiadau gweinidogion yr efengyl

Y flwyddyn dreth 6 Ebrill 2007 i 5 Ebrill 2008

Cysylltwch

â ni drwy ffonio'r Llinell Gyswllt Gymraeg ar **0845 302 1489** neu'r Llinell Gymorth Saesneg ar **0845 9000 444** neu ewch i **www.hmrc.gov.uk**

Cwblhewch dudalennau *Gweinidogion yr efengyl* os oeddech:

- yn weinidog unrhyw ffydd, grefydd neu enwad, neu
- yn gyflogai a oedd yn gweithredu fel gweinidog

Rhaid i chi gwblhau tudalen *Gweinidog yr efengyl* neu *Gyflogaeth* ar wahân ar gyfer pob cyflogaeth a gawsoch yn y flwyddyn.

Mae cyfeiriadau at 'gweinidog' yn y Nodiadau hyn yn cynnwys ficeriaid, parchedigion, offeiriaid, rabiniaid, imamiaid a theitlau eraill a roddir i arweinwyr crefyddol ac unrhyw gorff o bersonau sy'n cynrychioli neu'n gweithredu ar ran 'eglwys'. Mae 'eglwys' yn cynnwys mosg, synagog, teml ac yn y blaen. Mae 'Ficerdy' yn cynnwys unrhyw adeilad yr ydych yn byw ynddo ac rydych yn cyflawni dyletswyddau eich gweinidogaeth oddi yno.

Pam cael tudalennau ar wahân ar gyfer gweinidogion?

Mae rhai rheolau treth yn gymwys i weinidogion yr efengyl ac ati yn unig. Bydd y Nodiadau hyn yn eich helpu i ddeall y rheolau arbennig, ac yn rhoi arweiniad i chi am fathau amrywiol o incwm ac yn sôn wrthych am y treuliau y gallwch eu didynnu er mwyn pennu'r swm trethadwy.

Mae'r nodiadau hyn yn cwmpasu incwm gweinidogion sy'n ddeiliaid swydd neu'n gyflogeion. Os na chwmpesir amgylchiadau arbennig eich gweinidogaeth yn y Nodiadau hyn, gofynnwch i ni neu'ch cynghorydd treth am arweiniad. Os credwch eich bod yn hunangyflogedig gofynnwch i'r Llinell Gyswllt am y tudalennau *Hunangyflogaeth* neu ewch i **www.hmrc.gov.uk**

Pa incwm dylid ei gynnwys yn nhudalennau *Gweinidogion yr efengyl*

Dylech gynnwys yr holl incwm a gawsoch fel gweinidog yn y flwyddyn hyd 5 Ebrill 2008 gan gynnwys:

- cyflogau, ffioedd, comisiynau, taliadau goramser, bonysau a thaliadau cytundebol eraill, hyd yn oed os ydych wedi talu rhan o'r incwm hwnnw i elusen
- ffioedd ac offrymau am gyflawni eich dyletswyddau fel gweinidog
- rhoddion a grantiau a gewch oherwydd eich gwaith
- tâl salwch, gan gynnwys Tâl Salwch Statudol a delir gan eich cyflogwr
- tâl Mamolaeth, Tadolaeth neu Fabwysiadu a delir gan eich cyflogwr
- benthyciadau a ddilëir a wnaed oherwydd eich cyflogaeth.

Dylid nodi pensiynau clerigwyr a gafwyd ac unrhyw dreth a ddidynnwyd ym mlychau 10 ac 11 ar dudalen TR 3 eich Ffurflen Dreth, hyd yn oed os parhewch i weithio ar ôl ymddeol.

Dylech gynnwys y canlynol ar y tudalennau *'Gwybodaeth ychwanegol'* a amgaewyd ym Mhecyn y Ffurflen Dreth

- cyfandaliadau a dalwyd yn dilyn terfynu cyflogaeth, ymddeoliad neu farwolaeth, a thaliadau a buddiannau a gafwyd gan gyn gyflogwr
- didyniad enillion morwyr.

Peidiwch â chynnwys:

- Rhodd-daliadau a gyfrennir drwy'r gyflogres
- Cyfraniadau i gynllun pensiwn eich cyflogwr
- Credyd Treth Gwaith neu Gredyd Treth Plant

ar dudalennau *Gweinidogion yr Efengyl*, neu mewn unrhyw fan arall ar eich Ffurflen Dreth.

Incwm fel gweinidog yr efengyl

2 **Cyflog neu dâl**
Rhaid i'ch eglwys roi cofnod o'ch cyflog a'r dreth. Os oeddech yn gweithio ar 5 Ebrill 2008 cewch P60 Tystysgrif Diwedd Blwyddyn erbyn 31 Mai 2008. Nodwch y ffigur sydd yn y blwch 'yn y gyflogaeth hon' ar eich P60 ym mlwch 2.

Os gadawsoch gyflogaeth yn ystod y flwyddyn byddwch wedi cael P45 Rhan 1A. Nodwch y ffigur yn y blwch 'cyfanswm y cyflog yn y gyflogaeth hon' ar eich P45 ym mlwch 2.

Os oedd gennych fwy nag un swydd neu benodiad yn y flwyddyn dreth gallai eich P60 gynnwys manylion cyflog a threth cyflogaeth gynharach. Rhowch y manylion hynny ar dudalennau *Gweinidogion yr efengyl* neu *Gyflogaeth* ar wahân.

Y ffigur ym mlwch 2 yw'r ffigur ar gyfer cyflog ar ôl didynnu unrhyw gyfraniadau i gynllun pensiwn eich cyflogwr (weithiau disgrifir hyn fel 'superannuation'). Byddwch yn ofalus pan fyddwch yn copïo'r ffigur hwn o'ch P60 i dudalennau *Gweinidogion yr efengyl.*

Os cawsoch Lwfans Ceisio Gwaith yn y flwyddyn hyd at 5 Ebrill 2008 gallai gael ei gynnwys ar eich P60 neu gallai fod ar P45 Rhan 1A - mae'n mynd ym mlwch 14 yn yr adran 'Incwm arall' ar eich Ffurflen Dreth, ac nid ar y tudalennau *Gweinidogion yr efengyl.*

4 **Ffioedd ac offrymau**
Dylech gynnwys yr holl ffioedd am eich gwasanaethau ac unrhyw offrymau neu gasgliadau y gallwch eu cadw drwy hawl, traddodiad neu arferiad. Os cafodd y ffioedd eu cynnwys yn ffigur eich cyflog ar y P60 peidiwch â'u nodi eto ym mlwch 4.

5 **Treuliau'r ficerdy neu'r mans a dalwyd ar eich rhan**
Nodwch gyfanswm unrhyw filiau ar gyfer gwresogi, goleuo, garddio a chynnal a chadw eich ficerdy neu eich mans rydych yn gyfrifol amdanynt, ac a dalwyd ar eich rhan.

Os oedd eich enillion (gan gynnwys buddiannau a gafwyd a threuliau a dalwyd ar eich rhan) yn llai na £8,500 y flwyddyn ni fydd rhai o dreuliau'r ficerdy yn drethadwy. Gweler y nodyn ar gyfer blwch 20 ar dudalen MN 5 a MN 6 am fwy o wybodaeth, ond mae'n rhaid i chi roi manylion y treuliau ym mlwch 5.

Os ydych yn weinidog amser llawn ac os bydd corfforaeth eglwys neu elusen yn darparu llety i chi fyw ynddo, lle'r ydych yn cyflawni dyletswyddau eich gweinidogaeth ohono, yna ni fydd rhai symiau a dalwyd ar eich rhan neu a ad-dalwyd i chi yn drethadwy. Mae'r rhain yn cynnwys Treth Gyngor, trethi cyffredinol (Gogledd Iwerddon), a thaliadau am ddŵr. Peidiwch â'u cynnwys yn eich incwm trethadwy.

6 **Treuliau personol a dalwyd ar eich rhan, llety, talebau a chardiau credyd**
Nodwch gyfanswm unrhyw dreuliau personol (er enghraifft os yw Cyngor yr Eglwys yn talu bil atgyweirio eich car) rydych yn gyfrifol amdanynt, ac a dalwyd ar eich rhan. Efallai y gallwch wneud cais am ddidyniad ar gyfer rhai o'r symiau hyn. Gweler y nodiadau ar gyfer blychau 21 i 25 ar dudalennau MN 6 a MN 7.

Os cewch lety lle'r ydych yn cyflawni eich gweinidogaeth ohono, fel arfer caiff gwerth eich meddiant preifat o'r llety ei eithrio rhag treth. Fodd bynnag, mae'n agored i dreth os yw eich swydd yn un weinyddol yn hytrach nag un fugeiliol. Efallai bod eich eglwys wedi rhoi ffigur i chi ar gyfer hyn.

Mae eich incwm, gyda rhai eithriadau, yn cynnwys gwerth unrhyw dalebau a gwerth nwyddau neu wasanaethau a geir gyda cherdyn credyd neu docyn a ddarperir i chi yn rhinwedd eich swydd neu benodiad. Nodwch y ffigur o flwch 12 ar y P11D. Dylai hyn gynnwys unrhyw nwyddau neu wasanaethau a brynwyd gyda cherdyn credyd cwmni neu docyn ar eich cyfer chi a'ch teulu neu'ch aelwyd. Os defnyddiwyd y talebau neu'r cerdyn credyd gennych i dalu treuliau busnes dylech gynnwys eu gwerth ym mlwch 6 o hyd ond dylech ddidynnu swm priodol ym mlychau 21 i 25.

7 **Lwfans milltiroedd gormodol**

Os telir lwfans milltiroedd i chi (blwch 12 ar y P11D) am ddefnyddio eich car, fan, beic modur neu feic eich hun ar gyfer gwaith, gallai'r swm a gewch fod yn fwy na'r uchafswm a allwch dderbyn yn rhydd o dreth o dan y rheolau ar gyfer Taliadau Lwfans Milltiroedd Cymeradwy (TLMC).

Yr uchafswm y gallwch dderbyn yn rhydd o dreth yn 2007-08 yw'r milltiroedd a deithiwch yn eich gwaith fel gweinidog wedi ei luosi gyda'r gyfradd briodol a welir yn y tabl isod.

Cysylltwch

â ni drwy ffonio'r Llinell Gyswllt Gymraeg ar **0845 302 1489** neu'r Llinell Gymorth Saesneg ar **0845 9000 444** neu ewch i **www.hmrc.gov.uk**

Math o gerbyd	Yn eich gweinidogaeth	Cyfradd
Ceir a faniau	*10,000 milltir gyntaf a deithir*	40c y filltir
	Pob milltir dros 10,000	25c y filltir
Beiciau modur		24c y filltir
Beiciau		20c y filltir

Enghraifft 1

Rydych wedi teithio 16,000 milltir yn eich gweinidogaeth yn eich car eich hun.
Y mwyaf y gallwch dderbyn heb dalu treth yw:

10,000 milltir ar 40c	£4,000
6,000 milltir ar 25c	£1,500
Cyfanswm	£5,500

Os cewch fwy na hyn bydd y swm ychwanegol yn drethadwy ac fe'i dangosir ar y P11D; nodwch hwn ym mlwch 7. Os yw'r swm a gewch yn llai na'r uchafswm, gallwch wneud cais am ryddhad am y diffyg. Dylech nodi hwn ym mlwch 21.

Taliadau cludo teithwyr

Mae taliadau cludo teithwyr yn symiau a delir i chi am gludo cyflogeion eraill fel cyd-deithwyr ar daith sy'n daith fusnes i chi yn ogystal â'ch cyd-deithwyr.

Uchafswm taliadau cludo teithwyr y gallwch ei derbyn yn rhydd o dreth yn 2007-08 yw 5c am bob cyd-deithiwr am bob milltir a deithiwch.

Gallai'r swm a gewch am gludo teithwyr fod yn fwy na'r uchafswm sy'n rhydd o dreth. Mae'r swm ychwanegol yn agored i dreth ac fe'i dangosir ar y P11D; nodwch y swm ychwanegol hwn ym mlwch 7. Os bydd y swm a gewch yn is na'r uchafswm, ni allwch gael rhyddhad treth ar y diffyg. Bydd unrhyw symiau a gewch am gludo teithwyr nad ydynt o fewn y diffiniad o daliadau am gludo teithwyr yn agored i dreth. Nodwch y rhain ym mlwch 17. Am fwy o wybodaeth ewch i **www.hmrc.gov.uk**

8 **Treuliau cronnol a lwfansau rhent**

Nodwch gyfanswm unrhyw lwfansau cronnol a dalwyd i chi, ac unrhyw dreth y DU a ddidynnwyd ym mlychau 8 a 9 oni bai eu bod eisoes wedi eu cynnwys yn y ffigurau ar eich P60. Dylech gynnwys unrhyw lwfans a dalwyd i chi hefyd i'ch helpu i dalu'r rhent neu'r morgais. Efallai y gallech wneud cais am ddidyniad ar gyfer y treuliau a dalwch o lwfans cronnol neu am ran o unrhyw rent a dalwch. Gweler y nodiadau ar gyfer blwch 21 i 25 ar dudalen MN 6 a MN 7.

10 **Incwm arall a gewch o'ch swydd neu'ch penodiad**

Nodwch swm unrhyw incwm arall a gewch (a threth ar yr incwm hwnnw) o'r swydd hon ym mlychau 10 ac 11. Os ydych yn cynnal caplaniaeth oherwydd ei bod yn rhan o'ch swydd drwy hawl, traddodiad neu arferiad yna dylech gynnwys yr incwm yma. Fodd bynnag, dylai incwm (a'r dreth o'r incwm hwnnw) o gaplaniaethau sydd ar wahân i'ch prif benodiad gael ei gynnwys ym mlychau 36 a 37.

Cysylltwch
â ni drwy ffonio'r Llinell Gyswllt Gymraeg ar **0845 302 1489** neu'r Llinell Gymorth Saesneg ar **0845 9000 444** neu ewch i **www.hmrc.gov.uk**

Nodwch gyfanswm unrhyw roddion a grantiau a gawsoch yn rhinwedd eich swydd fel gweinidog ym mlwch 10. Peidiwch â chynnwys rhoddion personol, er enghraifft anrhegion pen-blwydd, neu roddion a grantiau ar ffurf cyfandaliadau a wnaed i chi er mwyn lliniaru caledu yn arbennig ar gyfer eich amgylchiadau eich hun. Bydd grantiau a roddir i glerigwyr yn gyffredinol, yn hytrach nag ar gyfer eich amgylchiadau eich hun yn agored i dreth a dylech eu cynnwys yma. Os ydych yn ansicr p'un a yw grant yn agored i dreth ai peidio, gofynnwch i ni neu eich cynghorydd treth. Nodwch unrhyw dreth y DU a ddidynnwyd ym mlwch 11.

Os bydd cyflogwr yn rhoi rhywbeth i chi ar ffurf nwyddau (hynny yw, heblaw mewn arian parod - er enghraifft car modur), bydd y gwerth trethiannol yn dibynnu ar p'un a oedd eich enillion ar gyfradd o £8,500 y flwyddyn neu ragor (gweler 'Buddiannau a thaliadau am dreuliau a gawsoch ' isod). Os oedd eich enillion (gan gynnwys cyfwerth arian parod yr ased a drosglwyddwyd) ar gyfradd a oedd yn is na £8,500 y flwyddyn, y gwerth trethadwy yw'r swm y gallech werthu'r ased, hynny yw, ei werth ail-law. Dylech ddefnyddio'r prisiad hwn p'un a ydych yn ei werth mewn gwirionedd ai peidio. Os ydych yn ansicr, gofynnwch i ni neu'ch cynghorydd treth. Os oedd eich enillion (gan gynnwys cyfwerth arian parod yr ased a drosglwyddwyd) ar gyfradd o £8,500 y flwyddyn neu ragor, y gwerth trethadwy yw'r uchaf o'i werth ail-law a chost yr ased i'r person a'i darparodd i chi. Mae mwy o wybodaeth ar gael yn Nhaflen Gymorth 213 *Payments in kind - assets transferred.*

Gallai taliadau mantoli godi os byddwch yn peidio â bod yn weinidog yn ystod y flwyddyn, neu os gwerthwch neu os na fyddwch bellach yn defnyddio eitemau ar gyfer eich gwaith, megis cyfrifiaduron ac offer, y gwnaethoch hawlio lwfansau cyfalaf ar eu cyfer (ond nid ceir, beiciau modur neu feiciau). Os bydd derbyniadau'r gwerthiant neu werth yr eitem yn fwy na gwerth y 'gronfa', gelwir y gwahaniaeth yn 'dâl mantoli'. Mae hwn yn agored i dreth a dylid ei gynnwys ym mlwch 10. Os credwch y gallech hawlio lwfansau cyfalaf, neu os bydd angen cymorth arnoch i gyfrifo taliadau mantoli, mae mwy o wybodaeth ar gael yn Nhaflen Gymorth 206 *Capital allowances for employees and office holders.*

Buddiannau a thaliadau treuliau a gawsoch fel gweinidog yr efengyl

Mae'n ofynnol ar eich eglwys ddweud wrthym ynglŷn â'r holl fuddiannau a threuliau trethadwy a ddarperir neu a dalwyd i chi ar ffurflen P11D. Gallant naill ai roi copi o'r P11D neu roi'r un wybodaeth i chi, a rhaid iddynt wneud hyn erbyn 6 Gorffennaf 2008. Os na fyddwch wedi ei derbyn erbyn hynny, dylech siarad â'ch eglwys neu ein ffonio ni.

Os ydy'ch eglwys wedi trefnu goddefeb (dispensation) gyda ni ynglŷn â rhai buddiannau a threuliau, efallai na fyddant yn ymddangos ar y P11D. Mae hynny'n golygu na fydd angen i chi ddweud wrthym am incwm penodol ac yn gofyn i ni roi rhyddhad treth i chi am yr un swm. Peidiwch â phryderu ynglŷn â hyn - a pheidiwch â'u nodi ar dudalennau *Gweinidogion yr efengyl.*

13 **Gwasanaethau a buddiannau'r ficerdy neu'r mans**
Nodwch y swm a dderbyniwch tuag at gostau cynnal a chadw'r ficerdy neu'r mans ym mlwch 13. Enghreifftiau o'r hyn y dylech ei gynnwys yma yw:

- biliau gwresogi, goleuo a glanhau a chostau atgyweirio, cynnal a chadw ac addurno'r eiddo (yn cynnwys yr ardd) y mae'r eglwys yn gyfrifol amdanynt. Ni ddylech gynnwys gwaith atgyweirio adeileddol nac addurno'r tu allan i'r eiddo, neu unrhyw atgyweiriadau i'r gosodiadau a'r ffitiadau y byddai'r landlord yn gyfrifol amdanynt petai'r eiddo ar osod i chi ar brydles atgyweirio gan denant. Os bydd angen cymorth arnoch, gofynnwch i ni neu'ch cynghorydd treth.
- dodrefn/celfi, deunyddiau dodrefn, carpedi sydd wedi ei gosod ac eiddo domestig arferol arall a ddarperir at eich defnydd. Seilir cyfwerth mewn arian y rhain fel arfer ar 20% o'u gwerth ar y farchnad agored pan gawsant eu darparu'n gyntaf fel budd.
- gwasanaethau domestig (heblaw am lanhau).

14 **Ceir a ddarperir ar eich cyfer**
Nodwch y ffigur o flwch 9 ar y P11D. Os defnyddiwch gerbyd eich hun ar gyfer gwaith (nid yn unig ar gyfer cyrraedd y gwaith a mynd adref) darllenwch y nodiadau ar gyfer blwch 21 isod. Gweler y nodiadau ar gyfer blwch 10 hefyd os rhoddwyd car i chi'n llwyr.

15 **Tanwydd ar gyfer car a ddarperir ar eich cyfer**
Nodwch y ffigur o flwch 10 ar y P11D.

16 **Benthyciadau di-log a llog isel**
Nodwch y ffigur o flwch 15 ar y P11D. Peidiwch â nodi'r swm a fenthycwyd dim ond y gwahaniaeth rhwng y llog a daloch (os o gwbl) a'r hyn y byddech wedi ei dalu petai'r benthyciad wedi bod ar y gyfradd log swyddogol. Cysylltwch â ni os bydd angen mwy o wybodaeth arnoch.

17 **Taliadau am dreuliau a wnaed i chi**
Nodwch y taliadau neu'r ad-daliadau a wnaed i chi, ac eithrio'r symiau rydych eisoes wedi'u cynnwys ym mlychau 6 neu 8. Peidiwch â chynnwys treuliau a ad-dalwyd mewn cysylltiad â char a ddarparwyd yn rhinwedd eich swydd, a pheidiwch â chynnwys symiau y mae gan yr eglwys oddefeb ar eu cyfer.

18 **Buddiannau eraill**
Nodwch unrhyw symiau sy'n weddill ar y P11D ac sydd heb eu nodi eisoes ym mlychau 13 i 17 ym mlwch 18. Defnyddiwch y daflen waith ar y dudalen gyferbyn.

Taflen Waith ar gyfer blwch 18

Treuliau adleoli cymwys (gweler isod)		£
Nwyddau neu wasanaethau a ddarparwyd		£
Asedion a drosglwyddwyd i chi neu eich teulu		£
Asedion a ddarparwyd at ddefnydd preifat		£
Ffôn/Ffonau		£
Tanysgrifiadau a dalwyd gan eich eglwys		£
Rhai lleoedd mewn meithrinfeydd		£
Peth cymorth addysgiadol		£
Pob buddiant arall		£
Cyfanswm *copïwch y ffigur ym mlwch A i flwch 18*	A	£

Pecynnau adleoli
Os byddwch yn symud tŷ bydd unrhyw daliadau a gewch, neu unrhyw nwyddau neu wasanaethau a ddarperir i chi gan eich eglwys neu gorff cynrychioliadol yn rhan o'ch enillion trethadwy. Ond os byddwch yn symud tŷ at ddibenion swydd ac yn bodloni rhai amodau penodol, bydd yr £8,000 cyntaf o unrhyw gymorth yn rhydd o dreth. Mae'r £8,000 hwnnw ar gyfer symud tŷ yn ei gyfanrwydd ac nid ar gyfer pob blwyddyn dreth. Gall eich eglwys neu'ch corff cynrychiadol eich helpu i gyfrifo'r hyn ddylid cynnwys yn y Daflen Waith ar gyfer blwch 18 a byddant yn dweud wrthym p'un a ddarparwyd unrhyw dreuliau neu fuddiannau i chi sy'n uwch nag £8,000.

Incwm trethadwy ac ati cyn talu treuliau

20 **Incwm trethadwy, buddiannau a threuliau a gafwyd**
Nodwch ym mlwch 20 swm eich incwm trethadwy a buddiannau fel gweinidog. Mae'r ffigur a nodwch yn dibynnu ar p'un a yw eich incwm ym mlwch 12 yn ogystal â'r, buddiannau a'r treuliau ym mlwch 19 ar gyfradd o £8,500 (neu fwy) y flwyddyn,

neu'n llai na £8,500. Os ydynt o dan y trothwy £8,500, gallwch drwy gonsesiwn eithrio rhai symiau penodol o'ch incwm trethadwy a dalwyd ar eich rhan, neu a ad-dalwyd i chi, mewn cysylltiad â ficerdy a ddarparwyd i chi gan elusen neu gorfforaeth eglwysig.

Os ydynt yn £8,500 neu fwy'r flwyddyn, nodwch gyfanswm blychau 12 ac 19 ym mlwch 20. **Os ydynt o dan y trothwy £8,500** nodwch flwch 12 llai blwch 5 ym mlwch 20.

Treuliau a dalwyd gennych fel gweinidog yr efengyl

Gallwch ddidynnu dim ond y costau hynny y bu'n rhaid i chi eu talu allan o incwm eich swydd neu eich penodiad. **Os na fydd y buddiannau a'r taliadau treuliau a gewch yn drethadwy am eich bod o dan y trothwy o £8,500 yna ni ddylech hawlio didyniad ar gyfer treuliau a dalwyd gennych o symiau pan nad ydynt yn drethadwy.**

Os ydy'ch eglwys wedi trefnu goddefeb gyda ni, ni ddylech ddidynnu unrhyw dreuliau a gwmpesir gan yr oddefeb honno neu unrhyw dreuliau y gallwch eu hawlio'n ôl o'r eglwys. Os bydd angen cymorth arnoch gyda hyn, mynnwch air gyda'ch talwr neu cysylltwch â ni.

21 **Treuliau teithio a lwfansau cyfalaf**

Ni allwch gael rhyddhad treth ar gyfer costau teithio o'ch cartref i'ch gweithle arferol. Fodd bynnag gallwch ddidynnu costau teithiau yn eich gweinidogaeth, hynny yw o un gweithle i'r llall yn yr un swydd neu benodiad, p'un a yw yn y DU neu dramor. Gallwch hefyd ddidynnu costau mewn cysylltiad â llety a phrydau. Gallwch gyfrifo cyfanswm y rhyddhad drwy ddefnyddio'r Daflen Waith isod.

Os defnyddiwch eich cerbyd eich hun ar gyfer gwaith, gallwch dderbyn hyd at y symiau a welir yn y tabl ar gyfer blwch 7. Peidiwch â chynnwys hyn ar y tudalennau *Gweinidog yr efengyl.* Os cewch lai na'r uchafswm y gallent ei dalu, neu dim byd o gwbl, gallwch gael rhyddhad treth (a elwir yn Rhyddhad Lwfans Milltiroedd) am y diffyg. Ni allwch gael rhyddhad treth am eich treuliau gwirioneddol os ydynt yn fwy. Cadwch gofnod o'r milltiroedd a deithir yn eich gweinidogaeth ar gyfer pob math o gerbyd, a swm y treuliau lwfans milltiroedd a dalwyd i chi.

Enghraifft 2

Yr uchafswm y gallwch gael yn rhydd o dreth yn yr enghraifft ar gyfer blwch 7 yw £5,500. Os cawsoch £3,500 yn unig gallwch hawlio Rhyddhad Lwfans Milltiroedd am y diffyg o £2,000 a dylech gynnwys hwn ym mlwch 21.

Lwfansau cyfalaf

Efallai y gallwch hawlio lwfansau cyfalaf (sef lwfansau treth ar gyfer dibrisiant) ar gyfer costau offer angenrheidiol neu gyfeirlyfrau diwinyddiaeth. Ni allwch gael lwfansau cyfalaf ar gyfer car, fan, beic modur neu feic - yn lle hynny gallwch gael Rhyddhad Lwfans Milltiroedd (gweler y nodiadau uchod) sy'n cynnwys swm ar gyfer dibrisiant.

Taflen Waith ar gyfer blwch 21

Rhyddhad Lwfans Milltiroedd		£
Lwfansau cyfalaf		£
Costau caniataol eraill, gan gynnwys costau prydau a llety perthynol		£
Treuliau eich gwaith fel gweinidog megis costau galwadau ffôn, ffacs a llungopïo		£
Cyfanswm *copïwch y ffigur ym mlwch B i flwch 21*	B	£

22 **Cynnal a chadw, atgyweiriadau ac yswiriant y ficerdy neu'r mans ac ati**

Os ydych yn weinidog amser llawn ac mae corfforaeth eglwysig neu elusen yn darparu llety i chi lle'r ydych yn byw ac rydych yn gweithio oddi yno, gallwch ddidynnu un chwarter o'r hyn a wariwch i'w gynnal, ei atgyweirio neu ei yswirio. Gellir didynnu ystod ehangach o dreuliau sy'n ymwneud ag eiddo o dan flwch 25 ond ni ddylech gynnwys unrhyw symiau a gynhwysch ym mlwch 22 ym mlwch 25 hefyd. Os oes angen cymorth arnoch ynglŷn â hyn gofynnwch i ni neu eich cynghorydd treth.

23 **Rhent**

Os ydych yn rhentu tŷ a defnyddir rhan ohono yn bennaf ar gyfer eich gwaith, gallwch ddidynnu rhan briodol. Er enghraifft, os oes naw ystafell gennych ac rydych yn defnyddio un fel astudfa ar gyfer eich gwaith fel gweinidog, didynnwch nawfed ran y rhent a dalwch. Fodd bynnag, ni ddylai'r didyniad fod yn fwy na chwarter y rhent a dalwch.

24 **Cymorth ysgrifenyddol**

Gallwch ddidynnu cost cymorth ysgrifenyddol sy'n angenrheidiol ar gyfer eich gwaith. Ni allwch ddidynnu symiau a dalwyd i'ch cymar am waith fel aelod gweithgar o'r eglwys.

25 **Treuliau eraill**

- *Llyfrau* - gallwch ddidynnu cost llyfrau rydych wedi eu prynu i'w defnyddio mewn oedfaon neu ar gyfer paratoi pregethau. Nid oes didyniad ar gael ar gyfer llyfrau neu gyfnodolion a ddefnyddiwch ar gyfer darllen cefndirol cyffredinol.
- *Deunyddiau ysgrifennu, postio a ffôn* - didynnwch gostau eich gwaith fel gweinidog.
- *Gwisgoedd a threuliau oedfaon* - gallwch ddidynnu costau atgyweirio neu amnewid gwisgoedd a wisgir yn ystod oedfaon yn unol â chyfraith yr eglwys neu yn ôl arferiad eglwys benodol. Os taloch am eitemau a ddefnyddiwyd mewn oedfaon (fel bara a gwin cymun), nodwch y swm a wariwyd gennych yma.
- *Defnyddio adeiladau at ddibenion busnes* - os defnyddiwch ran o'r eiddo lle'r ydych yn byw ar gyfer busnes yr eglwys, yna gallwch ddidynnu rhan o gost goleuo, gwresogi, glanhau, cynnal a chadw, ac ati. Gwnewch yn siŵr bod unrhyw ran o'r gost y gwneir cais amdani yma yn cael ei heithrio o flwch 22.
- *Cyflenwi dros dro* - os oedd angen i chi benodi rhywun i gyflawni dyletswyddau eich swydd dros dro yna gallwch wneud cais am ddidyniad ar gyfer y gost.
- *Gwesteia* - ni fyddwch fel arfer yn gallu hawlio rhyddhad treth ar gyfer unrhyw dreuliau am westeia at ddibenion busnes. Ond fel eithriad os bydd yn rhaid i chi westeia clerigwyr, swyddogion yr eglwys neu aelodau o'r eglwys sy'n ymweld ar achlysuron swyddogol, gallwch ddidynnu costau rhesymol. Ni ddylai'r didyniad fod yn uwch na'r swm a delir i chi ar gyfer gwesteia.
- *Tanysgrifiadau i gyrff proffesiynol* - efallai y bydd hawl gennych ddidynnu tanysgrifiadau blynyddol i gyrff proffesiynol a gymeradwyir gennym ac sy'n berthnasol i'ch gwaith. Bydd y corff proffesiynol yn dweud wrthych faint i'w gynnwys ym mlwch 25.

Adiwch yr holl dreuliau eraill at ei gilydd a nodwch y canlyniad ym mlwch 25.

Cysylltwch

â ni drwy ffonio'r Llinell Gyswllt Gymraeg ar **0845 302 1489** neu'r Llinell Gymorth Saesneg ar **0845 9000 444** neu ewch i **www.hmrc.gov.uk**

Cyfrifo'r terfyn ar yr uchafswm am fuddiant gwasanaethau cyhoeddus

Os ydy gwerth y llety a ddarperir wedi ei eithrio rhag treth ac os oedd eich buddiannau, eich incwm a'ch taliadau am dreuliau ar gyfradd o £8,500 neu ragor y flwyddyn, yna gosodir 'terfyn' ar swm y buddiannau trethadwy. Mae'r terfyn yn 10% o'r incwm net a gewch o'ch swydd neu eich penodiad. Defnyddiwch flychau 27 i 35 i gyfrifo p'un a ydy'r terfyn yn berthnasol i chi.

28 **Ôl gyflog 2007-08**
Os oes cyflog yn ddyledus i chi am 2007-08 sydd heb ei dderbyn erbyn 5 Ebrill 2008, nodwch y swm ym mlwch 28.

29 **Ôl gyflog am flwyddyn gynharach**
Os cawsoch ôl gyflog am flynyddoedd cyn 2007-08 a chynhwyswyd y swm hwn yng nghyfanswm eich incwm ym mlwch 12, nodwch y swm ym mlwch 29.

Cysylltwch
â ni drwy ffonio'r Llinell Gyswllt Gymraeg ar **0845 302 1489** neu'r Llinell Gymorth Saesneg ar **0845 9000 444** neu ewch i **www.hmrc.gov.uk**

30 **Taliadau i gynlluniau pensiwn**
Dylech gynnwys ym mlwch 30 unrhyw gyfraniadau a dalwyd gennych i gynllun pensiwn cofrestredig na chawsant eu didynnu o'ch cyflog cyn tynnu treth. Mae hyn yn cynnwys cyfraniadau i gynlluniau pensiwn personol, cynlluniau pensiwn cyfranddeiliad, cynlluniau cyfraniadau ychwanegol rhydd (FSAVC), premiymau i gytundebau blwydd-dal ymddeol pan nad yw'ch darparwr yn hawlio rhyddhad treth ar y gyfradd sylfaenol, a thaliadau i gynllun pensiwn tramor nad yw wedi ei gofrestru yn y DU ac sy'n gymwys am ryddhad treth ac ni chawsant eu didynnu o'ch cyflog cyn treth.

Cymerir cyfraniadau a ddidynnwyd o'ch cyflog cyn treth i ystyriaeth yn awtomatig yn y ffigur ym mlwch 27. (Mae'r mathau o gyfraniadau a allai gael eu didynnu o'ch cyflog cyn treth yn cynnwys cyfraniadau i gynlluniau pensiwn galwedigaethol rhai cyflogwyr a chyfraniadau gwirfoddol ychwanegol i gynlluniau cyflogwyr.)

32 **10% o incwm net**
Os na ddarparwyd llety i chi am y flwyddyn 2007-08 yn gyfan, dylech yn gyntaf luosi'r ffigur ym mlwch 31 gan nifer y dyddiau yr oedd y llety yn eiddo i chi. Yna rhannwch hwn gan nifer y diwrnodau mae'r ffigur ym mlwch 31 - 365 diwrnod os oeddech yn eich swydd am y flwyddyn dreth gyfan. Cymerwch 10% o'r canlyniad a nodwch y ffigur hwn ym mlwch 32.

33 **Y swm a daloch tuag at y budd a gawsoch am wasanaethau cyhoeddus**
Nodwch gyfanswm yr hyn a dalwyd gennych yn y flwyddyn dreth i ddarparwr y budd am wasanaethau cyhoeddus.

35 **Terfyn ar yr uchafswm am fuddiant gwasanaethau cyhoeddus**
Ychwanegwch y symiau ym mlychau 33 a 34 at ei gilydd a thynnwch y canlyniad o'r ffigur ym mlwch 32. Os ydy'r canlyniad yn bositif, nodwch '0' ym mlwch 35. Os ydy'r canlyniad yn negyddol, nodwch y swm ym mlwch 35 a rhowch arwydd minws yn y blwch tywyll.

Incwm arall fel gweinidog yr efengyl

36 **Caplaniaeth ac incwm arall fel gweinidog**
Dylech gynnwys yma unrhyw fân incwm ar wahân na chafodd ei gynnwys eisoes ym mlwch 10. Nodwch unrhyw dreth a ddidynnwyd o'r incwm hwn ym mlwch 37.

Incwm trethadwy ac ati

38 **Incwm trethadwy llai treuliau**
Ychwanegwch y ffigur ym mlwch 35 (anwybyddwch yr arwydd minws) at y ffigur ym mlwch 26. Cyfrifwch gyfanswm y ffigurau ym mlychau 20 a 36. Tynnwch gyfanswm y cyfrifiad cyntaf o gyfanswm yr ail gyfrifiad. Nodwch y canlyniad ym mlwch 38.